herpy

GEKKOER

Ocellated gecko

Sphaerodactylus argus

En lille, dagaktiv dværggekko fra Jamaica og øerne San Andrés og Providencia, kun godt 6 cm lang med halen. *Sphaerodactylus argus* er brunlig med gule prikker og streger på hovedet, lever i tør skov og løvlag og kan holdes parvis i et lille, tæt terrarie.

Familie: Sphaerodactylidae Tidligere navn: *Sphaerodactylus argus andresensis* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**6 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**10-20 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Træboende og jordboende**
Biotop	**Tørskov**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**20 × 20 × 20 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**24-28 °C**
Temperatur, nat	**18-22 °C**
Luftfugtighed	**50-60 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Valgfri**
Kost	**Insekter og små leddyr (springhaler, bananfluer)**
Holdes	**Enkeltvis eller parvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kønsmoden	**6-10 mdr.**
Kuldstørrelse	**1 æg**
Inkubation	**100 dage** ved 28 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten er ikke opført på CITES eller i bilagene til EU's forordning om handel med vilde dyr, så der kræves ingen særlige tilladelser ved køb og salg. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav.

Om arten

Sphaerodactylus argus er en af de mellemstore arter i slægten: voksne dyr måler op til 33 mm fra snude til kloak og godt 6 cm med halen, som er omtrent lige så lang som kroppen. Kroppen er kompakt og satte. Hunnen er lysebrun, og hovedet har gule prikker, der nogle gange løber sammen til streger fra snuden til nakken. Halen er gulbrun med mørk marmorering. Hannen ligner hunnen, men tegningen på hovedet er mere udvisket. Ungerne har langt mere kontrast: lyse linjer fra hovedet til halen på en mørk bund og en rødbrun hale.

Artsnavnet henviser til kæmpen Argus i den græske mytologi, der havde mange øjne, og peger på de øjelignende pletter. Arten blev beskrevet fra Jamaica i 1850 af Philip Henry Gosse. To underarter regnes for gyldige: *S. a. argus* og *S. a. andresensis*, som blev beskrevet fra San Andrés i 1950.

Som andre dværggekkoer har dyret hæftelameller under tæerne og kan klatre på glas, så terrariet skal være helt tæt. Levealderen i fangenskab er ikke dokumenteret; boksens 10-20 år er lånt fra *Sphaerodactylus elegans* og er usikker.

Udbredelse og levested

Sphaerodactylus argus er beskrevet fra Jamaica, og underarten *S. a. andresensis* lever på San Andrés og Providencia i det vestlige Caribien, der hører til Colombia. Arten findes også på Cuba, men om bestanden dér er oprindelig, er ikke afklaret.

Indført er arten til Bimini og New Providence i Bahamas, Yucatán-halvøen i Mexico, Great Corn Island ud for Nicaragua, Bocas del Toro i Panama og Florida Keys, hvor den blev set første gang på Key West i 1944. Kortet viser kun Jamaica og de colombianske øer.

> **Oprindelig udbredelse:** Jamaica og Colombia.

LEVESTED

Sphaerodactylus argus lever i tør til halvtør skov fra havniveau op til omkring 100 m. Den holder mest til ved jorden, i løvlaget, under rådnende træ og i andre skjul tæt ved bunden, men klatrer også og ses på mure og i bygninger. Arten er aktiv om dagen.

Klimaet i udbredelsesområdet er tropisk og varmt hele året. Fordi levestedet er tørrere end hos mange andre arter i slægten, skal terrariet heller ikke være så fugtigt.

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Sphaerodactylus argus*, men arten er let at holde og yngle. Den passes som de beslægtede *Sphaerodactylus elegans* og *Sphaerodactylus macrolepis*, dog lidt tørrere.

Et par kan holdes i et terrarie på 20 × 20 × 20 cm (længde × bredde × højde). Et større terrarie, fx 30 × 30 × 30 cm, giver plads til flere skjul og mikroklimaer. Terrariet skal være helt tæt, også i låget, fordi gekkoen er så lille, at den slipper ud gennem meget små sprækker, og fordi den klatrer på glas.

Brug en bund af kokosmuld eller en blanding af jord og sand, gerne med små bænkebidere, der lever i bunden. Læg stykker af kork og tørre blade som skjul, og sæt små klatreplanter som *Pilea*. Stil bark og stykker af hule plantestængler, fx japansk pileurt, på skrå op ad væggene, så dyrene kan klatre. Bor et hul i stænglerne, så hunnerne kan bruge dem som æglæggested. Tunge sten og træstykker skal stå direkte på terrariets bund, så dyret ikke kan blive klemt.

TEMPERATUR

Om dagen skal der være 26-28 °C. Et lysstofrør kan give den varme, der skal til, så en spotlampe er ikke nødvendig og kan let overophede et lille terrarie. Om vinteren må dagtemperaturen falde til 24 °C og nattemperaturen til 18 °C. Om sommeren passer 20-22 °C om natten til et tropisk klima. Mål temperaturen med et digitalt termometer nede ved bunden, hvor dyret mest opholder sig.

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal ligge på 50-60 %, lavere end til de fleste andre dværggekkoer, fordi arten lever på tørre steder. Det er nok at sprøjte terrariet hver anden dag, når der står en lille, lav vandskål fremme. Dyret drikker også dråber fra blade og ruder.

Sørg for god ventilation, så terrariet tørrer op mellem sprøjtningerne og ikke bliver muggent. Vandskålen skal være så lav, at dyret ikke kan drukne i den.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

LYS OG UVB

Gekkoen er dagaktiv. Hold lyset tændt 12 timer om dagen forår og sommer og 10 timer om vinteren. Et lysstofrør eller en kompaktlysstofpære i dagslysfarve er nok og giver samtidig den varme, der skal til. Levende planter kan kræve en LED-plantelampe.

Behovet for UVB er ikke dokumenteret. Et svagt UVB-rør til skyggedyr med rigeligt skygge kan bruges, men er valgfrit, når foderdyrene pudres med kalk og D3-vitamin.

Læs mere: Lys og UVB Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

FODER

Gekkoen er insektæder, og alt foder skal være lille, højst så stort som dyrets hoved. Voksne tager små fårekyllinger, små bænkebidere, store bananfluer (*Drosophila hydei*), voksmøl og voksmøllarver. Ungerne får springhaler, nyklækkede fårekyllinger, små voksmøllarver og små bananfluer (*Drosophila melanogaster*). Skift mellem flere slags foder.

Voksne fodres 2-3 gange om ugen, unger hver eller hver anden dag. Pudr foderdyrene med kalk og vitaminer ved hver fodring, og stil en lille skål med knust sepiaskal frem, som især de æglæggende hunner tager af. Det er ofte sværere at skaffe nok små foderdyr end at passe selve gekkoen, så sørg for en stabil forsyning af springhaler og små fårekyllinger, før dyret anskaffes.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Hold arten enkeltvis eller som et par. To hanner må ikke sættes sammen, fordi de slås. Hvordan hunner tåler hinanden, er ikke dokumenteret for *S. argus*; hos *Sphaerodactylus notatus* og *Sphaerodactylus macrolepis* er også hunnerne aggressive over for andre voksne, så hold højst ét par pr. terrarie.

Arten er aktiv og livlig og færdes mest ved bunden, men klatrer også. Den er for lille og skrøbelig til håndtering. Skal dyret flyttes, så lad det kravle op i en lille beholder.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hanner og hunner ligner hinanden. Hannen kendes på, at tegningen på hovedet er mere udvisket end hunnens tydelige gule prikker og streger. Arten kan blive kønsmoden allerede efter 6-10 måneder. Vent alligevel, til hunnen er fuldt udvokset, før parret sættes sammen til avl.

PARRING

Avlen giver sjældent problemer. Et velfodret par i et terrarie med mange skjul parrer sig uden særlig hjælp. Om vinteren skal dagene være kortere, med 10 timers lys, og temperaturen lidt lavere: omkring 24 °C om dagen og ned til 18 °C om natten.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger ét lille, hårdskallet æg ad gangen, og når hun får rigeligt med foder, kan hun lægge et nyt hver 18.-20. dag. Ægget lægges i hule plantestængler, bag bark eller i bunden. Stil derfor stykker af hule stængler med et hul i op i terrariet, så æggene er lette at finde.

Om de voksne jager ungerne, vides ikke, så tag æggene ud og læg dem i en rugemaskine. Giv hunnen rigeligt med foder og kalk, mens hun lægger.

INKUBATION

Ved en konstant temperatur på 28 °C klækker æggene efter omkring 100 dage. Læg ægget i en lille beholder med lufthuller og fugtig vermiculite eller perlite, og vend det ikke, som hos andre gekkoer. Luften i beholderen skal være fugtig, men ægget må ikke ligge vådt.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne måler 28-30 mm med halen ved klækningen og har langt mere kontrast i farverne end de voksne. De opdrættes i en lille, tæt plastboks på omkring 1,3 liter med samme indretning som de voksnes: kokosmuld eller jord og sand, løv, skjul og en lille plante.

Giv dem springhaler, nyklækkede fårekyllinger og små voksmøllarver, pudret med kalk og vitaminer. Småt nok foder er den største udfordring. Ungerne kan opdrættes i små grupper, også sammen med unger af andre *Sphaerodactylus*-arter, men del dem, hvis der opstår uro.

Sundhed og typiske fejl

Sphaerodactylus argus regnes for let at holde, men der er kun få oplysninger om sygdomme hos arten. De typiske fejl hos små dværggekkoer er:

- For lidt kalk og D3, især hos unge dyr og hunner, der lægger æg. Pudr foderdyrene.
- For tørt eller for vådt terrarie. Konstant våde forhold giver mug og hudproblemer.

- Ensidigt foder. Skift mellem flere slags foderdyr.
- Tunge ting, som dyret kan blive klemt under. Stil dem direkte på bunden.
- Slagsmål mellem voksne dyr. Skil dem ad ved bid eller skader.

Et sundt dyr er aktivt, har klare øjne og en fyldig hale. Søg en dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret taber sig, ikke spiser eller virker sløvt.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.